

ההחלטה השולית לכאורה שקיבל סטיב ג'ובס - ושינתה את מסלול חייו

כשסטיב ג'ובס היה בין 19, הוא החל ללמוד בקולג' היוקרתי ריד שבפורטלנד, כפי שהתחייבו הוריו המאמצים לאמו הביולוגית • חצי שנה לאחר מכן הוא החליט לעזוב את המסלול, לאחר שלא מצא את מקומו שם, וביקש להגיע רק לקורסים ספורים שעניינו אותו (בלי לשלם שכר לימוד) • קורס אחד הפך את אפל למה שהיא היום • סרנדיפיטי, מדור חדש

אסנת מירון 28.01.2023 **גלובס**

אחד מהמאמינים הגדולים בסרנדיפיטי היה סטיב ג'ובס. בביוגרפיה שלו הוא מסביר לולטר אייזקסון (שכתב אותה) שיצירתיות באה מפגישות ספונטניות ושיחות אקראיות. ככה, הוא אומר, אנשים מתמלאים ברעיונות.

ברוח הזאת הוא גם תכנן את הבניין של אולפני פיקסאר למשל: הוא סירב להפריד בין אנשי המטה, המחשבים והאנימציה ורצה אטריום אחד גדול שבו ייפגשו כולם באופן אקראי. ככה תיוולד היצירתיות, הוא אמר לעצמו.

אבל הקשר העמוק יותר של ג'ובס לסרנדיפיטי היה ביכולת המופלאה שלו לחבר את נקודות חייו - לאחור ולפנים; כלומר, להבין שגם אירוע לא מתוכנן וחסר תכלית יכול לתת ערך אדיר בעתיד.

בנאומו המפורסם בטקס קבלת תארים בסטנפורד, 2005, הוא שיתף בסיפור חייו. אף שהוריו המאמצים התחייבו לאמו הביולוגית שילך ללמוד בקולג', ואף שחסכו לכך ממיטב כספם, ג'ובס הנער לא מצא את מקומו בין כותלי המוסד היוקרתי ריד שבפורטלנד, אורגון, והחליט לעזוב אחרי שישה חודשים.

הוא ביקש להפסיק להגיע לקורסים שלא עניינו אותו, ולמרבח הפלא, ריד קולג' גילה כלפיו סובלנות רבה. כפי שאמר דיקן הסטודנטים אז ג'ק דודמן: "היה לו מוח סקרן וחקרני שפשוט הילך עלינו קסם". הם אפילו אפשרו לו להיכנס לקורסים אחרים, שכן עניינו אותו, ולהפסיק לשלם את שכר הלימוד.

במבט לאחור, אמר ג'ובס, זו הייתה ההחלטה הכי טובה שקיבל. מתוך אותם קורסים שאכן בחר ללמוד היה אחד מיוחד, קליגרפיה (אמנות הכתיבה הקישוטית). למה בחר אותו? ג'ובס הסביר כי הקולג' היה עטור בכרזות קליגרפיה מהפנטות, וזה ממש סקרן אותו. כך הוא למד גופנים, תגיות, מרווחים בין אותיות. בשביל מה? בשביל כלום. הוא ידע שזה לא תחום פרקטי, אבל הלך בעקבות תשוקתו.

עצת השבוע

הכירו באפשרות שגם אירוע לא מתוכנן וחסר תכלית עשוי לתת ערך אדיר בעתיד

איך עושים את זה

הולכים אחרי הלב, גם אם הוא מוביל אותנו מחוץ לדרך הידועה היטב, ומאמינים שהנקודות יתחברו בהמשך

למה לעשות את זה

היצירתיות טמונה לפעמים בספונטניות

לעולם אי אפשר לדעת מאיפה תבוא התפנית

לסטיב ג'ובס זה עבד

אייזקסון מציין בספר כי זו הנקודה הראשונה שבה ג'ובס מיצב עצמו בנקודת המפגש של האמנות והטכנולוגיה, מבלי שידע להגיד את זה באותו הרגע.

עשר שנים מאוחר יותר, עם עיצובו של המקינטוש הראשון, הכול חזר אליו - והמחשב, שלימים הפך כה מזוהה עם אפל, התהדר בטיפוגרפיה יפה ומיוחדת. עד היום לכל המוצרים של ענקית הטכנולוגיה מתלווים עיצוב מהוקצע, מראה אלגנטי ומרהיב וגרפיקה מיוחדת.

האם אפשר היה מראש לחזות את התפנית הזאת בעלילה ולנחש כיצד יתרום לו בעתיד אותו קורס חסר תכלית בקולג'? לא. גם ג'ובס אמר כי לא יכול היה לחבר את הנקודות קדימה באותם ימים. אבל במבט לאחור ברור כי המהלך היה כדאי.

כדי לחיות חיים קצת יותר סרנדיפיים צריך להאמין שהנקודות יתחברו איכשהו בעתיד. אם רוצים להוסיף לזה רובד מתוכנן, אם אפשר לקרוא לזה ככה, אז כדאי לסמוך על תחושות הבטן. "האמונה שהנקודות יתחברו בהמשך תיתן לכם את הביטחון ללכת אחרי הלב, גם אם הוא מוביל אתכם מחוץ לדרך הידועה היטב - וזה יעשה את כל ההבדל", אמר ג'ובס בסטנפורד.

רצף החיים שלנו, נקודות-נקודות של מפגשים, אירועים, מקומות, פיסות חיים, עשוי יום אחד להתחבר. איך? אנחנו לא בדיוק יודעים.

זה מזכיר לי את השיר הנפלא "בלת"מ" של אהרן בס.

אתה תעבר מסעות בְּחַיִּיךָ
כְּאֵלֹ שְׂיָנִיפוֹ אוֹתָךְ אֶלְעַל
וְכֵאלֹ שְׂיָנִיחִיתוֹ אוֹתָךְ לְתֵהוֹם
וּמִמָּסַע לְמָסַע וּמִמָּשָׂא לְמָשָׂא
אתה תִּקְבֹּל מִשָּׂהוּ
מִשָּׂהוּ שְׂאוּלִי לֹא תִבִּין אֶז
מָה בְּדִיּוֹק קִבְּלָתְךָ
אֲכַל בְּאַחַד מִהַמָּסָעוֹת אֶתְהָ תִבִּין
וְאַז תִּתְחַבֵּר אֶת כָּל הַנִּקְדוֹת אַחֲרֶיהָ
לְמַאֲרָג מְפֹלָא אֶחָד הַנִּקְרָא חַיִּים
שָׁכֵן, אֶתְהָ מִבִּין, בִּלְתִּי מִזֶּה לֹא אוֹמֵר
בְּלִיתִי מִתְכַּנֵּן. לְהִפָּךְ, בִּלְתִּי מִזֶּה לֹא אוֹמֵר
בְּדִיּוֹק לְפִי תִכְנִית מְפֹלָאָה.